Місячний Економічний Моніторинг України

- Віктор Янукович та Юлія Тимошенко вийшли до другого туру виборів.
- Падіння реального ВВП сповільнилось до 15,9% дпр в третьому кварталі через збільшення інвестицій та запасів.
- Приватизація провалилась у 2009 році.
- Дефіцит фінансового рахунку за одинадцять місяців 2009 року досягнув 12,3 млрд. дол. США.
- Дефіцит загального фонду Державного бюджету скоротився до 14,1 млрд. грн. у листопаді завдяки непередбаченим доходам від конвертації СДР.
- Падіння реального наявного доходу в третьому кварталі 2009 року домогосподарств прискорилось до 9,9% дпр.
- Безробіття (методологія МОП) зменшилось до 7,8% економічно-активного населення в третьому кварталі через сезонні фактори.
- Споживча інфляція в грудні сповільнилась до 12,3% дпр.
- Тема Місяця: 2009 рік

№1 (111)
січень
2010

Населення: 46,1 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 26%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 7%
Інвестиції/ВВП: 28%
Експорт: Росія 25%, ЄС 28%
Імпорт: Росія 22%, ЄС 35%

Політика: Президентська кампанія добігає кінця

У грудні президентська кампанія продовжувалась в форматі посилення взаємної критики між Президентом Віктором Ющенко, Прем'єр-Міністром Юлією Тимошенко та лідером парламентської опозиції Віктором Януковичем. Політичне протистояння не дозволило ухвалити до кінця 2009 року Закон Про Державний Бюджет на 2010 рік. Разом з тим виборчій кампанії бракувало значних подій. Теледебати між кандидатами були маргіналізовані через відмову брати в них участь з боку п'яти провідних учасників виборчої кампанії. Юлія Тимошенко зазначила, що серйозно розглядає участь у дебатах лише перед другим туром президентських виборів, призначених на 7 лютого 2010 року. За результатами першого туру під час повторного голосування боротись за посаду президента будуть Юлія Тимошенко та Віктор Янукович.

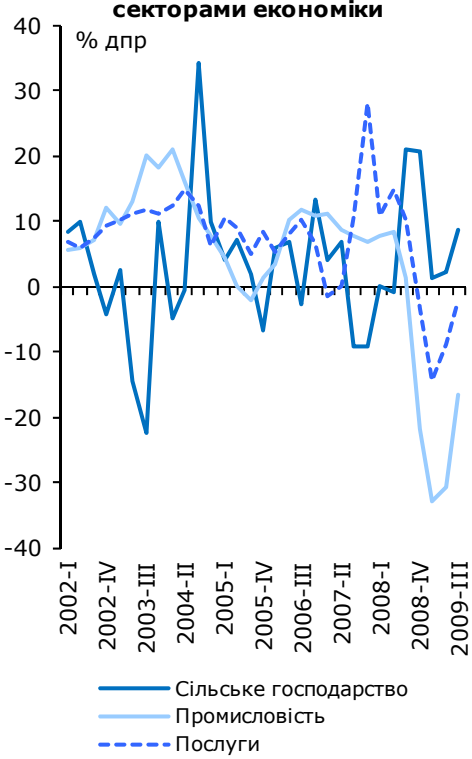
У грудні виконавчий комітет УЕФА затвердив Київ, Львів, Харків і Донецьк як міста, що прийматимуть чемпіонат Європи з футболу Євро-2012. Крім того, Київ було затверджено місцем проведення фіналу цього чемпіонату. Разом з тим усі відібрані міста ще повинні провести значну підготовчу роботу до цього заходу, включаючи значні інвестиції у транспортну, спортивну та туристичну інфраструктуру. Джерела фінансування для такої підготовки поки що не визначені.

Реальний сектор: Реальний ВВП впав на 15,9% дпр у третьому кварталі 2009 року

Темпи падіння реального ВВП вповільнились до 15,9% дпр у третьому кварталі 2009 року, незважаючи на високу статистичну базу попереднього року. Зі сторони попиту, сповільнення, насамперед, пов'язане із збільшенням виробничих запасів компаній та покращенням ситуації з валовим нагромадженням основного капіталу порівняно з попередніми кварталами. Інші компоненти ВВП – споживання та чистий експорт – продемонстрували гірший результат у третьому кварталі, ніж у попередньому кварталі. Для експорту цей ефект значною мірою пояснюється базою порівняння.

Зі сторони виробництва найкращий результат показало сільське господарство, валова додана вартість в якому зросла на 8,8% дпр, незважаючи на падіння врожаю зернових. Промисловість та будівництво продовжили падіння темпами понад 10% дпр, хоча результати їх діяльності покращились порівняно з попередніми кварталами. Ситуація у сфері послуг також покращилась: в усіх секторах галузі послуг спостерігалось падіння на рівні, меншому за 10% дпр. Покращення економічної ситуації, перш за все,

Валова додана вартість за секторами економіки

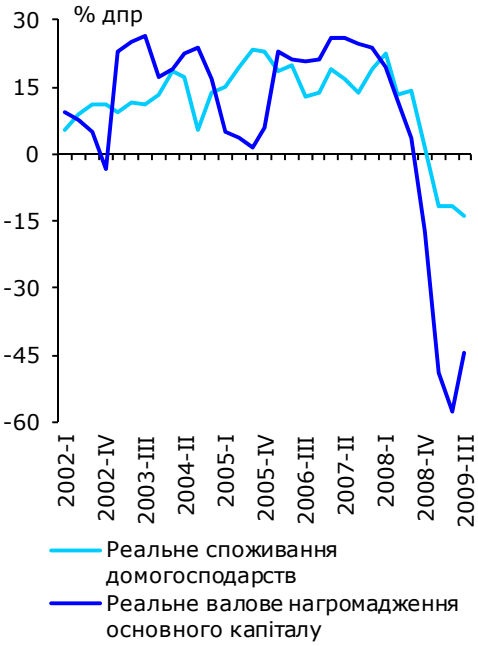
Джерело: Держкомстат

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.kiev.ua

пов'язане із спробами реструктуризації з боку українських компаній та кращою ситуацію на зовнішніх ринках, а не із заходами економічної політики.

В листопаді промислове виробництво зросло на 8,6% дпр, що відображає значне зростання виробництва металопродукції та залізної руди. Водночас падіння випуску у харчовій промисловості прискорилось з 5,0% дпр у жовтні до 8,8% дпр. У січні-листопаді скорочення вантажообороту продовжило сповільнюватись і досягло 24,6% дпр, насамперед завдяки сильному попиту на перевезення сільськогосподарської продукції. Падіння обсягу будівельних робіт продовжило скорочуватись на фоні низької статистичної бази і досягло 49,7% дпр у січні-листопаді. Паніка, пов'язана з епідемією грипу, негативно вплинула на роздрібну торгівлю; її падіння поглибилось до 16,5% дпр протягом одинадцяти місяців 2009 року. У січні-листопаді випуск у сільському господарстві залишився на рівні минулого року завдяки зростанню випуску продукції тваринництва, що було компенсовано нижчим урожаєм зернових.

Реальне споживання та інвестиції

Джерело: Держкомстат

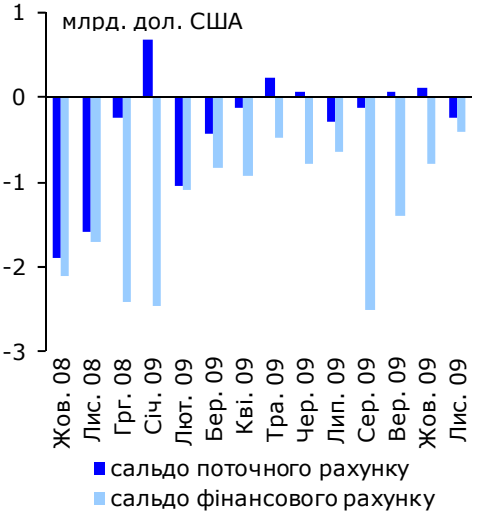
Галузеві тенденції: Приватизація у 2009 році знову провалилась

Приватизація. Фонд державного майна України (ФДМУ) виконав річний план приватизації менше ніж на 10%. Провал приватизації Одеського припортового заводу, повернення у державну власність Луганськтепловозу поряд із наближенням виборів ще більше підірвали інвестиційний клімат в Україні.

Енергетика. В грудні було надано доступ до міжнародних ліній електропередачі на умовах аукціону компаніям, що бажали експортувати електроенергію. Цей процес зламав монополію у секторі експорту електроенергії, що існувала довгий час. Аукціон завершився успішно і 250 МВт потужності у західному напрямі було реалізовано більш ніж за 141 млн. грн. Перехід до конкурентного ринку експорту електроенергії матиме значний позитивний вплив на сектор електроенергетики, оскільки дозволить найбільшим гравцям на ринку генерації продавати електроенергію безпосередньо споживачам.

Сільське господарство. З 30 грудня на етикетках усіх харчових продуктів в Україні має міститись інформація про наявність або відсутність в них генетично модифікованих організмів (ГМО). Це передбачено змінами, внесеними до Закону про безпеку та якість харчових продуктів. До цього, тільки харчові продукти, що містять більше 0,9% ГМО або були вироблені із сільськогосподарської продукції, що містить більше 0,9% ГМО, повинні були маркуватись. Незважаючи на те, що вимога маркування на наявність ГМО була чинною з липня 2009 року, виробники її ігнорували. Залишається незрозумілим, наскільки ефективно буде впроваджено нові вимоги. Оскільки ЄС суворо контролює обіг продуктів з ГМО ретельніший контроль за маркуванням ГМО допоможе Україні успішніше просувати свою продукцію на європейському ринку.

Платіжний баланс

Джерело: НБУ, попередні оцінки

Зовнішній сектор: В листопаді дефіцит фінансового рахунку скоротився до 0,4 млрд. дол. США

В листопаді баланс поточного рахунку був від'ємним і становив 240 млн. дол. США. Таким чином кумулятивний дефіцит за січень-листопад склав 1,3 млрд. дол. США. Основною причиною було зростання дефіциту торгівлі товарами до 479 млн. дол. США внаслідок зменшення експорту та збільшення імпорту. Експорт зменшився на 5,1% дпм на фоні одночасного скорочення експорту металів та хімічної продукції через нестабільний зовнішній попит. Проте завдяки низькій статистичний базі останніх місяців 2008 року протягом січня-листопада темпи скорочення експорту товарів суттєво уповільнились до 43,1% дпр. Імпорт товарів, натомість, виріс в листопаді на 1,5% дпм, демонструючи зростання по більшості товарних категорій за винятком продукції машинобудування та металів. Зменшення обсягів останніх групи товарів було компенсовано суттєвим

зростанням імпорту енергетичних матеріалів (на 17,1% дпм). В січні-листопаді темпи скорочення імпорту уповільнились до 48,8% дпр.

В той час як дефіцит поточного рахунку збільшився, дефіцит фінансового рахунку в листопаді зменшився до 401 млн. дол. США. Притік кредитних коштів в реальний сектор на 0,7 млрд. дол. США та суттєвий чистий притік ПІІ сприяли скороченню дефіциту. Місячний відтік іноземної готівки з банківської системи на рівні 718 млн. дол. США залишався відносно сталим протягом останніх чотирьох місяців, що відображає певну стабілізацію очікувань щодо рівня валютного курсу. Разом з тим кумулятивний дефіцит фінансового рахунку склав 12,3 млрд. дол. США, тоді як у попередньому році спостерігався його значний профіцит.

Фіскальна політика: Дефіцит Державного бюджету зменшився до 14,5 млрд. грн. у листопаді

У січні-листопаді поточного року доходи Державного бюджету (загальний фонд) зменшились на 8,8% дпр та становили 82,7% від річного плану. 1,1 млрд. СДР з 1,3 млрд. СДР, наданих Міжнародним валютним фондом Україні у вересні, були конвертовані у гривню. Це дало змогу поповнити доходи Державного бюджету додатково на 14,1 млрд. грн. Надходження від ПДВ та податку на прибуток підприємств, які є двома найбільшими джерелами доходів Державного бюджету, зменшились на 19,7% дпр та 29,9% дпр, відповідно. Крім того, надходження від податків на міжнародну торгівлю зменшились на 29,5% дпр. Видатки загального фонду Державного бюджету залишились майже на рівні 2008 року (99,9%). Завдяки зарахуванню СДР до доходної частини бюджету, дефіцит загального фонду Державного бюджету зменшився до 14,5 млрд. грн. Його було профінансовано за рахунок внутрішніх (випуск ОВДП) та зовнішніх (переважно, кредити МВФ) запозичень.
У грудні Верховна Рада ухвалила декілька змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2009 рік», що передбачали збільшення видаткової частини Державного бюджету, незважаючи на брак коштів для фінансування наявних бюджетних програм.

Парламенту не вдалося ухвалити Закон про Державний бюджет на 2010 рік до кінця 2009 року. До набуття чинності цього Закону видатки з бюджету будуть здійснюватися на рівні 2009 року.

Соціальна політика: Скорочення реальних наявних доходів домогосподарств у третьому кварталі 2009 року пришвидшилось

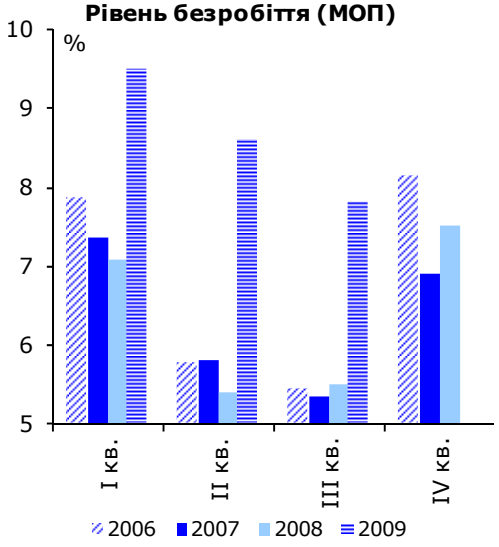
Падіння реальних наявних доходів домогосподарств пришвидшилось до 9,9% дпр у третьому кварталі 2009 року через ефект статистичної бази. Номінальні доходи незначною мірою зросли на 3,2% дпр. Доходи від заробітної плати скоротились на 14,4% дпр в реальному вимірі внаслідок зниження кількості зайнятих осіб на фоні дуже помірного зростання номінальної заробітної плати. Реальні доходи, отримані від соціальної допомоги та поточних трансфертів, знизились лише на 4,6% дпр, оскільки уряд зміг сплачувати соціальну допомогу в повному обсязі. В результаті частка заробітних плат в сукупних доходах домогосподарств надалі скоротилась до 40,2%.

Ринок праці: Дві оцінки рівня безробіття значно відрізняються

Відповідно до даних Держкомстату рівень безробіття (за методологією МОП) скоротився до 7,8% економічно активного населення віком від 15 до 70 років в третьому кварталі 2009 року. Це на 1,6 процентних пунктів (п.п.) менше, ніж в першому кварталі, хоча на 0,3 п.п. вище, ніж в останньому кварталі 2008 року, коли безробіття почало зростати на фоні падіння економічної активності. Рівень безробіття (МОП), ймовірно, буде вищим в четвертому кварталі 2009 року через сезонні фактори.

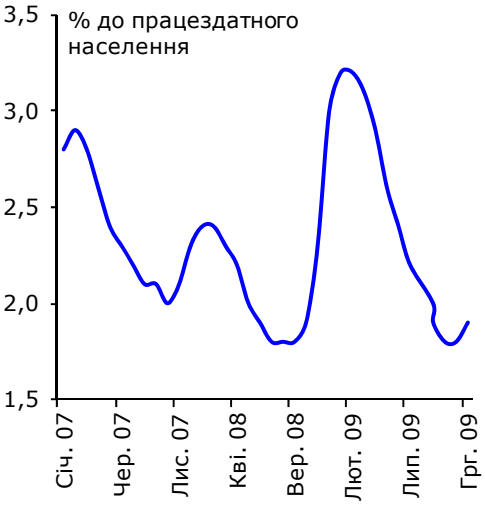
Разом з тим, кількість безробітних, зареєстрованих в Державних центрах зайнятості, скоротилась значно більше. Зокрема

Рівень безробіття (МОП)

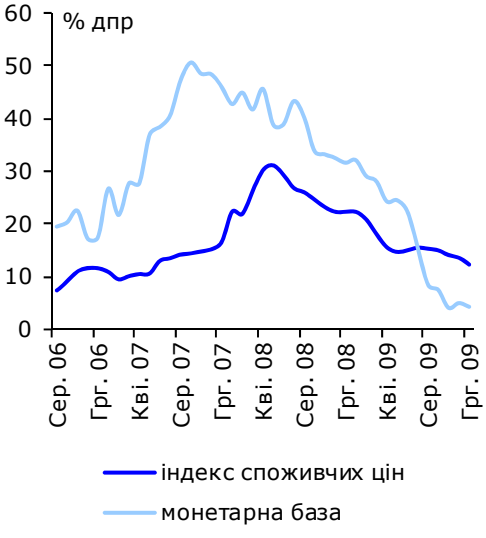
Джерело: Держкомстат

Зареєстроване безробіття

Джерело: Держкомстат

Динаміка монетарної бази та індекса споживчих цін

Джерело: Держкомстат, НБУ

зареєстроване безробіття скоротилось з 3,0% працездатного населення в грудні 2008 року до 1,8% в листопаді 2009 року, досягнувши передкризового рівня. Низький рівень зареєстрованого безробіття насамперед пояснюється змінами до законодавства, які ускладнили реєстрацію для отримання допомоги по безробіттю та полегшили скасування статусу безробітного.

Монетарна політика: Інфляція сповільнилась до 12,3% дпр в грудні

Зростання споживчих цін сповільнилось до 12,3% дпр в грудні. Сповільнення інфляції в грудні пояснюється значно меншим, ніж звичайно зростанням споживчого попиту, оскільки святкові премії були зменшені або скасовані, а сумніви щодо майбутнього матеріального становища залишались значними. Падіння цін на пальне також сприяло меншій інфляції.

Ліквідність банків поступово збільшилась в грудні, проте міжбанківські процентні ставки коливались через відмінності в обсягах ліквідності українських банків.

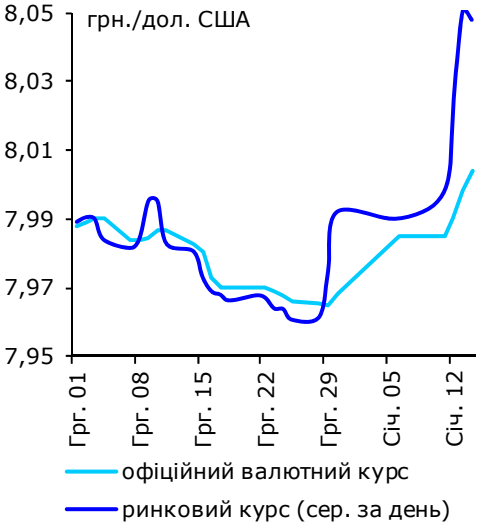
Фінансові ринки: Банківські депозити знову зростають

Банківський сектор. В грудні депозити виросли на 2,6% дпм, причому по більшості позицій відбувалось зростання. Загальний обсяг депозитів скоротився на річній основі на 8,3% дпр до 319,8 млрд. грн. В останній місяць року частина заощаджень юридичних осіб була спрямована на обслуговування боргу в іноземній валюті, що призвело до скорочення їхніх депозитів в іноземній валюті на 2,1 млрд. грн.

Кредити незначно збільшились в грудні (на 0,2% дпм), тоді як в річному вимірі їх обсяги зменшились на 2,1% дпр до 717,4 млрд. грн. Як і раніше, кредити, надані юридичним особам в національній валюті, зросли (на 2,1 дпм), в той час як кредити в іноземній валюті та кредити домогосподарствам в національній валюті продовжували зменшуватися. Проте, природа кредитування, ймовірно, змінилась. Так в жовтні та листопаді вперше у 2009 році частка довгострокових кредитів, наданих приватним нефінансовим корпораціям, зросла.

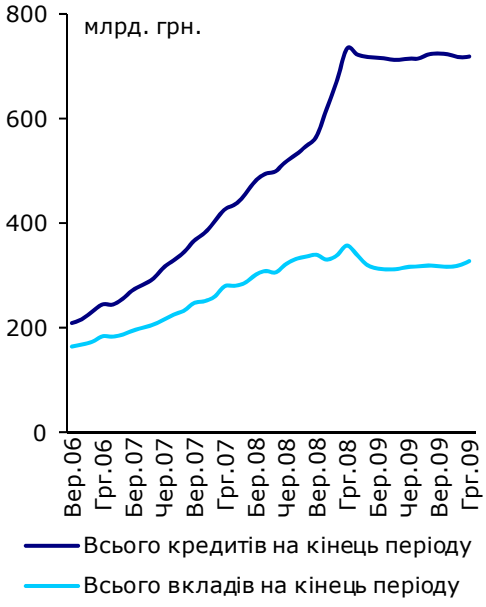
Обмінний курс. Гривня дещо укріпилась в грудні до рівня нижче 8 грн. за долар США, оскільки попит на безготівковому ринку був меншим, ніж пропозиція. Надмірна пропозиція була використана для покриття дефіциту на готівковому ринку, оскільки обсяг чистої покупки готівкової іноземної валюти становив 0,9 млрд. дол. США, незважаючи на святковий сезон. В грудні після продажу іноземною валюти "Нафтогазу", НБУ купляв іноземну валюту в резерви, що попередило подальше укріплення гривні. Чисті інтервенції НБУ за місяць були від'ємними і становили 0,1 млрд. дол. США.

Обмінний курс

Джерело: НБУ

Розвиток банківської системи

Джерело: НБУ

Тема місяця: 2009 рік

ГОЛОВНІ ПРОВАЛИ ТА ДОСЯГНЕННЯ 2009 РОКУ

2009 рік однозначно був нелегким роком для будь-якої країни світу. Наслідки фінансової та економічної кризи ще довго відчуватимуться після того, як формально світова економіка відновить зростання. В Україні вплив кризи був посилений важкою політичною ситуацією. Разом з тим, деякі катастрофічні сценарії, які озвучувались на початку року, не реалізувались, в той час як виникли інші – неочікувані проблеми. Нижче ми подаємо короткий опис найголовніших провалів та досягнень України протягом року, який щойно закінчився.

Політика

- Попри очікування української сторони, 2009 рік не став роком підписання нової базової угоди (Угоди про асоціацію) у відносинах між Україною та Європейським союзом.
- Україна отримала 4 млрд. СПЗ від МВФ згідно з угодою *stand-by*, підписаною у 2008 році. Проте, країна не пройшла третього перегляду програми, що заблокувало виділення наступних траншів.
- Зазнали гучної поразки спроби створення коаліції між головними політичними опонентами – Партією регіонів та Блоком Юлії Тимошенко.
- Незважаючи на тривалі сумніви, УЕФА ухвалило рішення щодо проведення Євро 2012 у чотирьох містах України, а також фіналу чемпіонату в Києві.

Реальний сектор

- Падіння реального ВВП в Україні майже на 14% є одним із найвищих у світі. Однак, починаючи з другого кварталу, українська економіка розпочала повільно відновлюватись.
- Реальні інвестиції за перші дев'ять місяців року скоротились майже вдвічі у порівнянні з аналогічним періодом 2008 року.

Енергетика

- Після кількох тижнів припинення постачання газу до України та транзиту газу через її територію, 19 січня були підписані довгострокові контракти з постачання газу та транзиту між українським "Нафтогазом" та російським "Газпромом". Вперше ціна на газ та на транзит розраховується на основі формули.

Сільське господарство

- Сільськогосподарська галузь була єдиною, що зростала всупереч фінансовим проблемам. Її реальна додана вартість за перші дев'ять місяців цього року зросла на 6,8% дпр.
- У 2009 році залишились існуючі перепони розвитку сільськогосподарської галузі, а саме мораторій на продаж землі, корупція та неефективна державна політика.

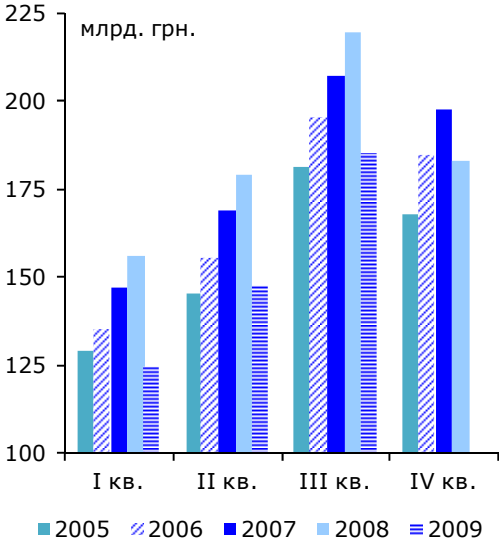
Транспорт

- Ціни на транспортні послуги продовжували зростати. Однак пільгові тарифи для підприємств металургійної та хімічної промисловості, встановлені на три місяці як тимчасовий антикризовий захід, не були скасовані після року дії.
- Набув чинності новий закон про дорожні концесії, що покращив умови отримання концесії для інвесторів, проте жодної концесійної угоди не було підписано.

Приватизація

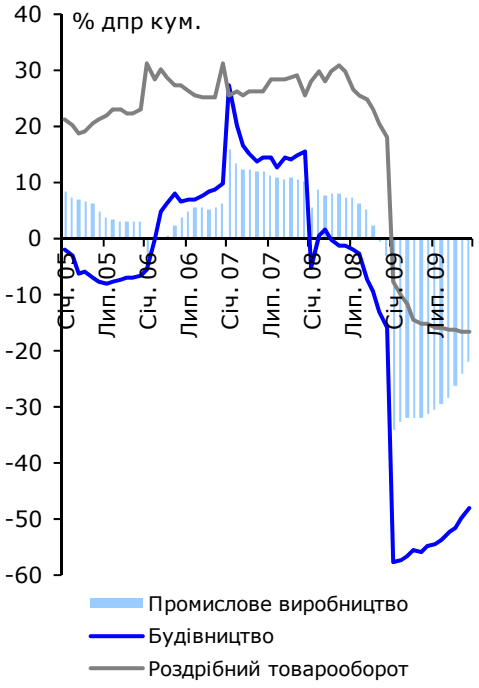
- Виконання плану приватизації на 2009 рік не досягло і 10% через провал продажу Одеського припортового заводу.
- Луганськтепловоз, приватизований у 2007 році, було повернено до державної власності з метою подальшої реприватизації.

ВВП в постійних цінах 2007року

Джерело: Держкомстат

Тенденції реального сектору

Джерело: Держкомстат

Зовнішній сектор

- Суттєвіше скорочення імпорту, ніж експорту товарів призвело до зменшення дефіциту торгівлі. Дефіцит поточного рахунку зменшився до 1,3 млрд. дол. США в січні-листопаді 2009 року порівняно із 12,5 млрд. дол. США в січні-листопаді 2008 року.
- З березня по вересень діяла тимчасова 13% надбавка до діючих ставок ввізного мита на автомобілі та холодильники. СОТ погрожувала застосуванням санкцій до країни у випадку, якщо застосування надбавки буде подовжено.
- Більшість компаній змогли реструктурувати або виплатити свої зовнішні борги. Проте значні обсяги купівлі іноземної готівки призвели до рекордного дефіциту фінансового рахунку.

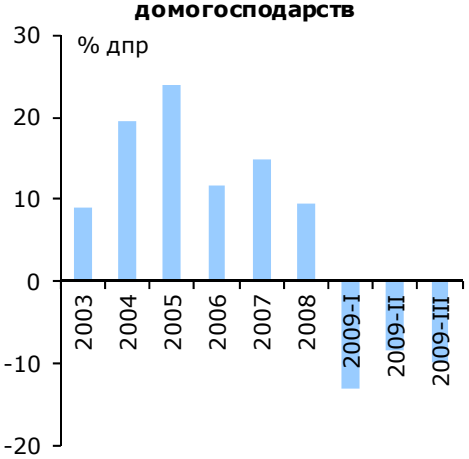
Фіскальна політика

- Уряд відмовився секвеструвати бюджет у 2009 році, незважаючи на невиконання доходів бюджету. Позики від МВФ, які було надано на бюджетні цілі, були визначальними для фінансування фіскальних зобов'язань.
- Україна розпочала 2010 рік без ухваленого державного бюджету, що сталось вперше з 1997 року. Тому, фіскальна ситуація й надалі здійснюватиметься в ручному режимі.

Соціальна політика

- У 2009 році пенсії було сплачено вчасно і в повному обсязі за рахунок внесків на пенсійне страхування, трансферту з Державного бюджету та короткострокових позик, наданих Державним казначейством. Малоймовірно, що Пенсійний фонд буде спроможний повернути отримані позики.
- Завдяки Президентським перегонам парламент зміг ухвалити закон про підвищення соціальних стандартів у 2009 та 2010 роках, незважаючи на наявних фіскальний розрив.
- Падіння реальних наявних доходів домогосподарств разом із значними чистими виплатами по кредитах призвели до завершення ери стрімкого зростання реального кінцевого приватного споживання.

Реальні наявні доходи домогосподарств

Джерело: Держкомстат

Ринок праці

- Після значного зростання на початку року чисельність зареєстрованих безробітних в листопаді повернулась до передкризового рівня. Рівень безробіття, який вимірюється за методологією МОП, залишається високим.
- Більшість українських трудових мігрантів вирішили радше залишитись закордоном, аніж повернутись додому.

Монетарна політика та фінансові ринки

- Україні вдалось уникнути широкомасштабного друку грошей. Монетарна база зросла лише на 4,4%.
- Споживча інфляція сповільнилась, хоча залишилась на рівні вищому за 10%.
- Очікування обмінного курсу гривні понад 10 грн. за долар США не справдились.

Банківський сектор

- Більшості банків вдалося вижити в період фінансової кризи, проте вони закінчили рік із сукупним збитком на рівні 28 млрд. грн.
- Три українські системні банки були рекапіталізовані урядом, проте до цього часу вони так і не спромоглися відновити свою звичайну економічну активність.

Державний борг

- Україна виконала свої боргові зобов'язання у 2009 році, хоча кілька державних компаній зазнали технічного дефолту. Державний борг різко збільшився, проте залишився на безпечному рівні.

Обмінний курс

Джерело: НБУ

Економічні Тенденції		Iкв 09	IIкв 09	IIIкв 09	IVкв 09	Лип.	Сер.	Вер.	Жов.	Лис.	Гру.
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	1,7	2,6	3,3	…	3,8	0,4	3,3	0,1	0,0	0,1
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-31,9	-31,1	-28,4	…	-30,4	-29,6	-28,4	-26,4	-24,0	-21,9
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-56,7	-54,9	-52,4	…	-54,3	-53,6	-52,4	-51,5	-49,7	-48,2
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-11,5	-15,2	-16,2	…	-15,9	-15,9	-16,2	-16,2	-16,5	-16,6
Середня заробітна плата	грн.	1736	1892	1940	…	2008	1849	1964	1950	1955	…
ІСЦ	% дпр	18,1	15,0	15,0	12,3	15,5	15,3	15,0	14,1	13,6	12,3
ІВЦ	% дпр	12,8	-0,9	1,6	14,3	-3,7	-3,7	1,6	5,1	12,9	14,3
Експорт (дол. США, кум.)***	% дпр	-35,6	-42,2	-43,7	…	-49,0	-49,4	-48,7	-47,5	-43,4	…
Імпорт (дол. США, кум.)***	% дпр	-45,2	-49,5	-49,3	…	-53,8	-53,8	-53,5	-52,4	-49,9	…
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-0,8	-1,9	-3,7	…	-3,1	-3,8	-4,1	-4,3	-4,8	…
Поточний рахунок, на кінець періоду****	млрд. дол. США	-0,7	-0,8	-1,1	…	-1,1	-1,2	-1,1	-1,0	-1,3	…
Поточний рахунок (кум.)	% ВВП	-3,4	-1,5	-1,3	…	x	x	x	x	x	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	25,4	27,3	28,2	26,5	29,6	28,9	28,2	27,7	27,3	26,5
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	28,1	22,4	7,5	4,4	15,6	8,5	7,5	4,1	5,0	4,4
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	26,5	19,1	17,9	19,8	18,5	17,5	17,8	19,3	20,6	19,6
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	8,09	7,76	8,00	8,06	7,86	7,97	8,31	8,14	8,08	7,98
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	7,70	7,66	7,82	7,99	7,70	7,81	8,00	8,00	7,99	7,98
Обмінний курс, середній	євро	10,06	10,41	11,18	11,81	10,82	11,13	11,64	11,84	11,92	11,68

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, Reuters, власні розрахунки,
" Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: Держкомстат), квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
* Місячні показники не враховують регулярні квартальні перегляди ВВП
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
*** Зростання у доларовому виразі
**** Місячні дані на основі оцінок НБУ

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 06	IV 06	I 07	II 07	III 07	IV 07	I 08	II 08	III 08	IV 08	I 09	II 09	III 09
ВВП	млрд. грн.	150,4	157,7	137,6	165,1	197,4	212,8	187,7	233,7	275,8	252,7	183,2	207,1	250,6
Реальний ВВП	% дпр	6,9	9,5	8,9	8,6	6,2	7,4	6,3	6,2	6,4	-8,0	-20,3	-17,8	-15,9
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	11,8	9,9	14,7	15,5	15,2	19,0	22,5	13,3	16,7	1,6	-11,6	-11,6	-13,9
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	5,8	1,0	0,8	6,2	4,4	2,4	-0,2	1,3	-0,2	0,2	1,8	-5,8	-12,3
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	17,9	18,3	24,4	23,5	18,9	23,8	19,4	12,0	0,1	-17,4	-48,7	-57,8	-44,5
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	3,2	1,0	4,9	5,2	0,1	5,6	4,4	7,2	18,9	-10,4	-15,9	-32,3	-42,1
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	8,3	6,4	12,9	19,6	13,7	27,2	23,8	24,4	31,8	-4,2	-35,6	-53,6	-53,0
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-5,6	8,1	4,8	6,8	-9,3	7,1	0,5	-0,5	21,9	20,7	1,3	2,6	8,8
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	7,3	7,2	15,0	13,2	13,1	4,4	9,0	9,4	1,8	-22,6	-36,5	-33,0	-18,4
Будівництво (реальна)*	% дпр	1,4	4,2	13,3	8,2	12,7	5,8	-1,5	-6,3	-17,0	-32,7	-54,1	-47,3	-37,9
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	20,0	21,9	14,3	17,5	25,3	15,0	15,7	10,9	2,2	-13,9	-18,0	-17,6	-8,4
Транспорт (реальна)*	% дпр	9,4	5,3	7,0	5,6	8,0	10,2	10,2	14,1	10,8	-4,3	-14,4	-8,6	-1,9
Платіжний баланс														
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	0,5	-1,4	-1,1	-0,6	-0,3	-3,3	-3,7	-3,4	-2,1	-3,7	-0,7	-0,1	-0,4
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	1,7	-4,3	-4,0	-1,9	-0,8	-7,7	-10,0	-7,1	-3,7	-9,2	-2,9	-0,2	-1,1
Баланс товарів	млн. дол. США	-884	-2022	-1735	-1701	-2684	-4452	-4490	-4171	-3868	-3562	-937	-946	-1774
Баланс послуг	млн. дол. США	1054	347	50	448	1614	308	77	308	1341	15	186	528	1288
Поточні трансферти	млн. дол. США	851	910	732	844	947	1016	740	833	831	723	629	1054	639
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1736	1359	1709	1934	3927	1648	2430	3091	3324	1058	847	1251	1159
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	370	3350	1816	1477	616	1844	217	160	-690	-967	-436	-380	-2342
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	19,2	22,4	23,0	25,9	30,6	32,5	33,2	35,5	37,5	31,5	25,4	27,3	28,2
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,02	5,03	5,04	5,02	5,01	5,04	5,03	4,79	4,70	6,49	8,09	7,76	7,99
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05	4,96	4,85	6,21	7,70	7,66	7,82
Бюджет														
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	31,9	32,8	33,3	32,8	30,8	31,1	32,9	32,0	29,5	31,6	35.9	31,6	25,5
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,1	4,1	5,1	5,3	4,9	4,8	5,2	5,1	4,3	4,9	5.3	8,9	8,1
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,3	6,7	3,8	4,1	4,1	6,4	4,2	4,5	5,0	6,3	4.0	3,4	3,7
Податок на додану вартість	% від ВВП	9,7	9,3	10,4	9,8	8,7	7,6	10,6	10,9	9,8	7,8	12.1	8,6	6,4
Акцизні збори	% від ВВП	1,5	1,5	1,8	1,7	1,6	1,3	1,5	1,3	1,2	1,4	2.0	2,4	2,5
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	29,4	36,6	28,4	31,0	29,6	36,7	29,8	31,6	27,2	41,2	35.4	37,8	29,6
Поточні видатки	% від ВВП	24,9	29,2	26,9	28,4	25,9	27,3	28,9	28,5	22,4	33,8	34.5	36,1	27,0
Капітальні видатки	% від ВВП	4,5	7,4	1,6	2,6	3,7	9,4	1,0	3,1	4,8	7,4	0.9	1,8	2,6
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-2,4	4,0	4,7	1,7	1,2	-6,2	3,0	0,4	1,9	-10,3	0.0	-6,4	-4,5
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,1	0,1	0,5	0,5	0,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0.0	0,2	0,1
Ринок праці														
Середня зарплата (реальна)	% дпр	18,3	10,8	12,3	11,7	12,7	13,4	13,4	6,1	6,3	0,5	-11,7	-8,6	-10,7
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	20,3	16,3	17,5	17,4	14,9	16,4	19,0	10,1	6,6	2,7	-7,3	-8,3	-9,9
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	6,4	6,8	7,4	6,6	6,2	6,4	7,1	6,2	6,0	7,5	9,5	9,1	8,6
Банківський сектор														
Грошовий агрегат М0	% дпр	23,7	24,5	26,2	30,6	41,1	48,2	48,4	48,6	37,9	39,3	33,9	22,8	11,5
Грошовий агрегат М2	% дпр	36,7	34,3	38,6	40,7	47,8	50,8	52,7	48,8	37,4	31,0	12,0	5,3	-1,4
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	39,7	37,3	50,7	56,3	64,8	71,9	67,9	67,0	53,3	7,5	-10,9	-16,1	-25,4
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	64,3	57,5	52,3	43,8	38,4	32,5	35,2	32,9	31,2	66,3	31,8	33,0	39,2
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	49,0	52,3	52,4	57,2	60,7	72,7	81,2	70,6	54,9	40,4	27,6	27,8	25,2
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	90,4	95,4	98,9	97,4	91,0	75,4	71,3	57,9	53,4	103,6	70,8	48,7	32,4
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	76,6	79,5	84,1	86,5	87,9	85,7	84,8	67,2	50,9	73,3	50,8	37,3	29,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	63,5	64,9	65,8	67,3	68,2	69,2	69,1	68,6	66,8	69,8	69,9	68,2	67,3
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	14,6	15,1	14,0	13,9	13,7	14,0	15,7	17,6	17,7	21,6	26,2	19,1	17,5
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	11,3	11,5	11,5	11,4	11,3	11,1	10,9	11,9	12,4	11,9	9,6	9,6	10,0

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство
розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, розроблений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.